

פרוטוקול ועדת קיימות ואיכות הסביבה

ישיבה מספר 3/2025 בתאריך 24.7.2025

השתתפו:

רחלי גרושקו קרוכמל - מנהלת מחלקת קיימות
עידו רובינשטיין - פקיד היערות העירוני
טליה בן צור - מתנדבת במחלקת קיימות
רן יקיר - יו"ר הוועדה
אייל כוכבא - חבר מועצה (בזום)

מנחם משגב
צביה משגב
ורדית סגל מור
חמוטל לוטן
אילנה רוזנברג
טומי דניאלי - יו"ר מועצת התלמידים העירונית
עידו נורדן
אירית חולי נחום (בזום)
טלי בהט (בזום)
שרון קנר ישועה (בזום)
מלכה צוקר (בזום)

הקלטת הדיון:

<https://vimeo.com/1104216706>

עדכוני מחלקת קיימות

- תכנית "מהמטבח באהבה"
- סקר ההצללה - תוצאות יוצגו בקרוב
- שתילות קיץ בנינות הקהילתיות
- סיור מקצועי בנחל הדס, כחלק מפרויקט פארק אקולוגי נחל הדס
- סיור בכירי המשרד להגנת הסביבה בפרויקט ההצללה סוקולוב מערב
- היוזמות הזכות בקול קורא למיזמי סביבה וקהילה
- גינה קהילתית חדשה - הגינה הסגולה בשביל התיכון

ראו מצגת מצורפת (חלק ראשון)

הרצאה "זום לאגן הירקון" ודיון

ראו מצגת מצורפת (חלק שני)

הדיון בוועדת איכות סביבה התמקד בשיקום נחלים, שיפור ניהול נגר ומניעת הצפות תוך התחשבות במצב האקולוגי והבטיחותי של האזור. כפי שנאמר: "היום התפיסה היא להסתכל על המים כעל משאב איך אפשר להשתמש בו איך אפשר להשהות אותו, איך אפשר כן להרוויח ממנו וגם איך נחל יכולת גם מערכת אקולוגית" (29:28).

- רחלי הציגה את תוכניות השיקום לנחל הדס, כולל שיתוף פעולה עם רשות ניקוז ירקון (07:51), ודנה במצב התכנון הנוכחי של נחל הדר במסגרת תכנית בית הנערה, והסבירה כי יש הידרולוג שמלווה את הפרויקט מהשלב הראשון (49:24).
- מיכל סורק הסבירה את תפקיד רשות הניקוז בניהול נגר ומניעת הצפות, והדגישה את חשיבות השיקום האקולוגי של נחלים (18:56).
- אירית חולי נחום הציעה כי יש לשנות את הגדרת המקטע של נחל הדר בתכנית בית הנערה (אשר אינו מסומן בתמ"א 1) כדי להתאים לתכנון ולמצב ההצפות הנוכחי (53:26), הציגה את קבוצת המתנדבים "שומרים על נחל הדר" והדגישה את חשיבות החינוך והקהילה בשימור נחלים (03:29).
- הוזכרו תוכניות אסטרטגיות כמו "תמ"א 47 נ" שמטרתן למנוע הצפות באמצעות מאגרי מים (34:21).
- הוזכרו פעילויות חינוכיות כמו סיורים ותוכניות חינוך סביבתי בשיתוף עם רשות ניקוז ירקון (43:22), ורחלי דיברה על חשיבות החינוך הסביבתי והקשר של הילדים לנחלים, וציינה תוכניות חינוך סביבתי שמתקיימות בבתי הספר (1:08:45).

- הפסטיבל בשביל הירקון נועד לייצר קשר ואחריות סביבתית בקרב הקהילה המקומית (1:10:07).

מינים פולשים וניהול אקולוגי

- התחלת טיפול במינים פולשים בנחל הדר ובנחל הדס, כולל פעולות חינוכיות (41:52), ורחלי ציינה את הצורך בטיפול במינים פולשים בנחלים, כמו דקלאי וושינגטון ושיטה כחלחלה, כדי לשמור על הצומח הטבעי (58:39).
- הוזכרו סקרים אקולוגיים וחברתיים שנעשו במרחב האגן, כולל ניתוח תוצאות סקר חברתי (38:50), ואירית חולי נחום הדגישה את השינוי בנחל הדר בעקבות טיפול במינים פולשים, וציינה את חזרת המינים המקומיים (59:48).

אתגרים ותוכניות עתידיות

- הדיון כלל אתגרים הקשורים לבינוי ולנגר מוגבר באזור המרכז, והשפעתם על הצפות (25:52), והצורך בשינוי תכנון אגן נחל הדר נובע מהעובדה שהאגן בנוי מעל 55%, מה שמוביל לנגר עילי ולהצפות (54:40).
- תוכניות עתידיות כוללות שיתוף ציבור על פרויקט פארק נחל הדס בספטמבר (15:07), ורחלי הציגה את התוכנית לפיתוח נחל קנה, שמטרתה להרחיק את הנחל מהאזור בו נמצאים היום סנו וקוקה קולה בנוה נאמן, ולשפר את איכות המים (1:03:31).
- הפרויקט של ירקון נקי נועד לשפר את איכות המים בנחל קנה ולהפוך את האזור לנקי יותר ע"י הסטת נחל קנה לתוואי המקורי שלו (1:03:52).

היבטים רגולטוריים וניהול

- הוסבר הקשר בין רשויות הניקוז לרשויות הנחל, והאתגרים הרגולטוריים הקשורים לכך (22:07).
- הוזכרו רגולטורים שונים כמו משרד החקלאות ומשרד הגנת הסביבה, והשפעתם על ניהול הנחלים (23:00).

אתגרים אקולוגיים ובטיחותיים

- אירית חולי נחום העלתה את הנושא של רכבי שטח שמסכנים את הסביבה והבטיחות בנחל הדר, והציעה פתרונות לסגירת השביל (1:21:30).